Torstai 18. kesäkuuta 2020

P9_TA(2020)0161

Ulkomaista sekaantumista kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvää disinformaatiota käsittelevän erityisvaliokunnan asettaminen ja sen toimivallan, jäsenmäärän ja toimikauden keston määrittely

Euroopan parlamentin päätös 18. kesäkuuta 2020 ulkomaista sekaantumista kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvää disinformaatiota käsittelevän erityisvaliokunnan asettamisesta ja sen toimivallan, jäsenmäärän ja toimikauden keston määrittelystä (2020/2683(RSO))

(2021/C 362/41)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon puheenjohtajakokouksen ehdotuksen,

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU),

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT),

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 ja 52 artiklan,

— ottaa huomioon yleissopimuksen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi ja erityisesti sen 8, 9, 10, 11, 13, 16 ja 17 artiklan sekä lisäpöytäkirjan ja erityisesti sen 3 artiklan,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 207 artiklan,

A. katsoo, että tällä päätöksellä asetettavan erityisvaliokunnan työn tuloksena olisi aikaansaatava yhteinen kokonaisvaltainen pitkän aikavälin lähestymistapa, jonka avulla voidaan puuttua merkkeihin ulkomaisesta sekaantumisesta EU:n ja sen jäsenvaltioiden demokraattisten instituutioiden toimintaan ja demokraattisiin prosesseihin ei pelkästään ennen kaikkia merkittäviä kansallisia vaaleja ja Euroopan parlamentin vaaleja vaan myös pidemmällä aikavälillä ja monessa muodossa koko EU:n laajuisesti, mukaan lukien perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa käytävät disinformaatiokampanjat yleisen mielipiteen muokkaamiseksi, kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat kyberhyökkäykset, suora ja välillinen taloudellinen tuki sekä poliittisten toimijoiden taloudellinen pakottaminen ja kansalaisyhteiskunnan horjuttaminen;

B. ottaa huomioon, että kaikissa raportoiduissa tapauksissa, joissa demokraattisiin prosesseihin ja demokraattisten instituutioiden toimintaan on sekaannuttu ulkomailta, toimintatapa on ollut viime vuosina järjestelmällisesti samankaltainen;

C. ottaa huomioon, että kolmansien maiden valtiollisten ja valtiosta riippumattomien toimijoiden yritykset vaikuttaa demokratian toimintaan EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa sekä asettaa paineita SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetuille arvoille pahantahtoisella asioihin sekaantumisella ovat osa laajempaa, demokratioihin kohdistuvaa maailmanlaajuista suuntausta;

D. ottaa huomioon, että ulkomaista sekaantumista käytetään yhdessä taloudellisen ja sotilaallisen painostuksen kanssa Euroopan yhtenäisyyden vahingoittamiseen;

1. päättää asettaa ulkomaista sekaantumista kaikkiin Euroopan unionin demokraattisiin prosesseihin ja siihen sisältyvää disinformaatiota käsittelevän erityisvaliokunnan, jonka toimivaltaan kuuluu:

a) tehdä perusteellinen analyysi tutkimuksista, jotka osoittavat, että keskeisiä vaalisääntöjä, erityisesti kampanjarahoituksen avoimuutta koskevia voimassa olevia säännöksiä, on rikottu tai kierretty, ja on olemassa viitteitä siitä, että poliittisen toiminnan rahoittamiseen on kanavoitu laittomasti tai laillisesti varoja kolmansista maista eri tahoilta ja välillisiltä lahjoittajilta;

b) kartoittaa mahdollisia aloja, joilla olisi toteutettava lainsäädännöllisiä ja muita toimia, jotta sosiaalisen median alustat voivat ryhtyä toimiin, joiden tarkoituksena on merkitä bottiohjelmien jakamaa sisältöä, tarkastella algoritmeja ja esittää näin mahdollisimman avoimesti seikat, joiden perusteella ne näyttävät, priorisoivat, jakavat, pudottavat tärkeysjärjestyksessä alemmas tai poistavat sisältöä, sekä sulkea sellaisten henkilöiden tilit, jotka osallistuvat verkossa koordinoituun epäaitoon toimintaan taikka demokraattisten prosessien järjestelmälliseen horjuttamiseen tai vihapuheen lietsomiseen tähtäävään laittomaan toimintaan, tinkimättä kuitenkaan sananvapaudesta;

c) osallistua käynnissä olevaan keskusteluun siitä, miten kaikissa Euroopan unionin demokraattisissa prosesseissa voidaan lisätä ulkomaisen sekaantumisen ja siihen sisältyvän disinformaation torjumiseen liittyvää vastuuta, ei yksinomaan viranomaisten toimesta vaan myös yhteistyössä teknologia- ja sosiaalisen median yritysten ja koko yksityisen sektorin kanssa; näin voidaan lisätä tietoisuutta näiden roolista, velvollisuuksista ja vastuusta ulkomaisen sekaantumisen torjunnassa, heikentämättä kuitenkaan sananvapautta;

d) arvioida kansallisia toimia poliittisen rahoituksen lähteitä koskevien tiukkojen rajoitusten käyttöönottamiseksi, sillä ulkomaiset toimijat ovat löytäneet laillisia ja laittomia tapoja kiertää kansallista lainsäädäntöä ja tarjonneet peiteltyä tukea liittolaisilleen ottamalla lainoja ulkomaisilta pankeilta, tarjoamalla arvokkaita luontoissuorituksia, tekemällä osto- ja kauppasopimuksia, postilaatikkoyhtiöiden kautta, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen kautta, tekemällä välillisiä kansalaislahjoituksia, anonymiteettiä tarjoavien uusien tekniikoiden avulla, verkkomainonnan kautta, ääriliikkeiden verkkomedioiden kautta ja tukemalla taloudellista toimintaa; kartoittaa mahdollisia aloja, jotka edellyttäisivät poliittisten puolueiden ja poliittisten kampanjoiden rahoitusta koskevia toimia;

e) ehdottaa unionin tason koordinoituja toimia hybridiuhkien torjumiseksi, mukaan lukien sotilaallisiin ja ei-sotilaallisiin kohteisiin kohdistuvat kyberhyökkäykset, lainsäätäjiin, viranomaisiin, toimittajiin, poliittisiin puolueisiin ja ehdokkaisiin kohdistuvat hakkerointi- ja vuoto-operaatiot sekä tietoverkkovakoilu yritysten teollis- ja tekijänoikeuksien ja arkaluonteisten kansalaistietojen varastamiseksi, sillä erillään toimivat kansalliset viranomaiset eivät voi vastata näihin uhkiin yksin eikä niihin voida vastata pelkällä yksityissektorin itsesääntelyllä, vaan ne edellyttävät koordinoitua monitasoista ja monen sidosryhmän toimintamallia; arvioida näihin uhkiin liittyviä turvallisuusnäkökohtia, sillä niillä voi olla vakavia poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia Euroopan kansalaisiin;

f) tutkia EU:n riippuvuutta ulkomaisesta teknologiasta kriittisen infrastruktuurin toimitusketjuissa, mukaan lukien verkkoinfrastruktuuri, muun muassa laitteistot, ohjelmistot, sovellukset ja palvelut, sekä tarvittavia toimia vihamielisten kolmansien osapuolten strategisen viestinnän torjuntaa koskevien valmiuksien vahvistamiseksi ja tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi tällä alalla; tukea ja kannustaa jäsenvaltioiden välistä koordinointia tietojen, osaamisen ja hyvien käytäntöjen vaihdossa uhkien torjumiseksi ja nykyisten puutteiden korjaamiseksi;

g) kartoittaa, arvioida ja ehdottaa tapoja puuttua EU:n toimielinten sisäisiin tietoturvaloukkauksiin;

h) torjua myös unionissa toimivien toimijoiden ja järjestöjen kautta toteutettuja kolmansien maiden pahantahtoisia tiedotuskampanjoita ja strategista viestintää, jotka vahingoittavat Euroopan unionin tavoitteita ja joiden tarkoituksena on vaikuttaa eurooppalaisten yleiseen mielipiteeseen ja vaikeuttaa näin EU:n yhteisen kannan saavuttamista muun muassa YUTP:tä ja YTPP:tä koskevissa kysymyksissä;

i) vedota kaikkiin asiaankuuluviin EU:n ja jäsenvaltioiden elimiin ja instituutioihin, joita se pitää merkityksellisinä ja tehokkaina toimeksiantonsa täyttämisen kannalta;

2. korostaa, että asiaa käsittelevät pysyvät valiokunnat ottavat työssään huomioon erityisvaliokunnan suosituksen;

3. päättää, että erityisvaliokunnan asettamisella ei ole vaikutusta erityisvaliokunnan vastuualueeseen liittyvän unionin lainsäädännön antamista, seurantaa ja täytäntöönpanoa koskevia asioita käsittelevien parlamentin pysyvien valiokuntien toimivaltuuksiin, henkilöstöön ja käytettävissä oleviin resursseihin eikä päällekkäisyyksiä ole ja pysyvien valiokuntien toimivaltuudet, henkilöstö ja resurssit säilyvät näin ollen ennallaan;

Torstai 18. kesäkuuta 2020

4. päättää, että erityisvaliokunnan kokoukset pidetään suljetuin ovin aina, kun sen työhön sisältyy luottamuksellisen todistusaineiston käsittelyä, henkilötietoja sisältävien todistajanlausuntojen kuulemista tai näkemysten vaihtoa tai kuulemistilaisuuksia eri viranomaisten ja elinten kanssa luottamuksellisista asioista, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ([1]) 63 artiklan mukaisesti luottamuksellisiksi luokitellut tieteelliset tutkimukset tai niiden osat; päättää, että todistajilla ja asiantuntijoilla on oikeus antaa lausuntonsa suljetuin ovin;

5. päättää, että luettelo julkisiin kokouksiin kutsutuista ja niihin osallistuneista henkilöistä ja kyseisten kokousten pöytäkirjat julkistetaan;

6. päättää, että erityisvaliokunnalle toimitettuja luottamuksellisia asiakirjoja arvioidaan työjärjestyksen 221 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen; päättää lisäksi, että kyseisiä tietoja käytetään yksinomaan erityisvaliokunnan lopullisen mietinnön laatimiseen;

7. päättää, että erityisvaliokuntaan kuuluu 33 jäsentä;

8. päättää, että erityisvaliokunnan toimikausi on kaksitoista kuukautta ja että toimikausi alkaa kulua sen järjestäytymiskokouksen ajankohdasta;

9. päättää, että erityisvaliokunta voi antaa parlamentille välimietinnön ja että se antaa lopullisen mietinnön, johon sisällytetään havainnot ja suositukset toteutettavista toimenpiteistä ja aloitteista, sanotun rajoittamatta pysyvien valiokuntien työjärjestyksen liitteen VI mukaista toimivaltaa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1).